

เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์

อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

ตำบลกาฬสินธุ์ อำเภอเมือง

จังหวัดกาฬสินธุ์ 46000

โทรศัพท์ 043-811-671-3

โทรสาร 043-811-233

ประชากร

33,676 คน

(ชาย 16,134 คน หญิง 17,542 คน)

พื้นที่

16.96 ตารางกิโลเมตร

(ครอบคลุมจำนวน 38 ชุมชน)

รายได้

164,908,757.94 บาท

(ไม่รวมเงินอุดหนุน,

เงินกู้ เงินย่ำขาดจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

231,215,505.99 บาท

คณะผู้บริหาร

นายจารุวัฒน์ บุญเพิ่ม

นายกเทศมนตรีเมืองกาฬสินธุ์

นายโฆสิต ธีรกุล

ประธานสภาเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์

นายรณยุทธ หอมหวล

รองปลัดเทศบาล รักษาการแทน

ปลัดเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์

สัดส่วนสมาชิกสภา

ชาย จำนวน 17 คน

หญิง จำนวน 1 คน

เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ ใช้ยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนงานพัฒนาภายใต้วิสัยทัศน์ “กาฬสินธุ์เป็นเมืองน่าอยู่ คู่ธรรมชาติ” ซึ่งจากวิสัยทัศน์ดังกล่าว เทศบาลเน้นการสร้างเมืองให้น่าอยู่ ผ่านการบริหารงานพัฒนาที่ใช้หลักธรรมาภิบาลนำหน้า โดยมีเป้าหมายคือความสันติสุขและสมานฉันท์ของทุกคนทุกกลุ่มในพื้นที่ ดังเห็นได้จากหลักธรรมาภิบาลที่นำมาปรับใช้กับการทำงานของเทศบาล ดังนี้

ด้านความโปร่งใส มีการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของเทศบาลเพื่อเปิดเผยข้อมูลข่าวสารและเผยแพร่ข่าวสารผ่านสื่อต่างๆ มีแผนการจัดซื้อจัดจ้างในการจัดหาพัสดุและบริการ และมีอาสาสมัครชุมชนร่วมตรวจสอบการบริหารงาน (อสต.) โดยในการประกาศจัดซื้อจัดจ้าง นอกจากเผยแพร่ตามที่ระเบียบฯ กำหนดแล้ว ยังได้ส่งประกาศไปยังประธาน อสต. แต่ละเขต หอการค้าจังหวัด สภาอุตสาหกรรมจังหวัด สมาคมนักข่าวจังหวัด เพื่อความโปร่งใส และมีการจัดอบรมชี้แจงการทำหน้าที่ของคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างในแต่ละปีด้วย นอกจากนี้ ยังใช้แผนป้องกันการทุจริตขององค์กรเป็นตัวขับเคลื่อนการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบภายในหน่วยงาน โดยสร้างเสริมจิตสำนึกของบุคลากรให้มีhiriโอตบปะใช้คุณธรรมนำการปฏิบัติงาน มีภาคีเครือข่าย

ในการขับเคลื่อนการป้องกันการทุจริต เปิดตัว ปณ 100 รับแจ้งเบาะแสการทุจริต โดยในปี 2563 มีเงินเหลือจากการจัดซื้อจัดจ้าง ร้อยละ 13.21 (20,566,000 บาท เหลือ 2,716,309 บาท) เป็นหน่วยงานที่ไม่ยุ่งเกี่ยวกับการโกง ไม่ซื้อของแพงเกินจริง ไม่ซื้อใบเสร็จรับเงิน และเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบการป้องกันการทุจริตจากสำนักงาน ป.ป.ช.

ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน เทศบาลใช้กระบวนการภาคีเครือข่ายในการขับเคลื่อนการพัฒนาด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมไปพร้อมกัน โดยให้ความสำคัญกับสถาบันครอบครัว มีโรงเรียนครอบครัวและศูนย์พัฒนาครอบครัว 18 ศูนย์ เพื่อส่งเสริมให้ครอบครัวอบอุ่น ลดความรุนแรงในเด็กและสตรี สร้างบ้านมั่นคงเพื่อคนไร้บ้าน ลดความเหลื่อมล้ำในสังคมด้วยการช่วยเหลือเกื้อกูลไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง มีครอบครัวอุปถัมภ์ในชุมชนโพธิ์ไทร หมู่บ้านจารุพัฒนา จนนำไปสู่การสร้างสังคมแห่งการเอื้ออาทร

ด้านการบริการและการอำนวยความสะดวก เทศบาลได้จัดทำคู่มือบริการประชาชน โดยมีแผนผังขั้นตอนการบริการต่างๆ ใช้เทคโนโลยีในการให้บริการผ่านแอปพลิเคชันไลน์ เฟซบุ๊ก บริการสายด่วน 1132 ส่งต่อด่วนรักพิทักษ์ชีวิต ชำระภาษีผ่านบัญชีธนาคาร มีนวัตกรรมการบริการงานทะเบียนและบัตรเชิงรุก และมีการออกแบบอาคารด้วยอารยสถาปัตย์ ที่มีทางลาดสำหรับคนพิการ ห้องน้ำห้องส้วมสำหรับผู้พิการและผู้สูงอายุ และมอบอำนาจการตัดสินใจให้กับรองนายกเทศมนตรีและปลัดเทศบาลเพื่อลดขั้นตอน

ด้านประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์การให้บริการ เทศบาลสามารถลดปริมาณขยะที่ต้องนำไปกำจัดได้ 34.57 ตันต่อวัน ซึ่งทำให้ประหยัดงบประมาณที่ต้องใช้ในการกำจัดขยะได้ถึง 4,900,000 บาทต่อปี และยืดอายุการใช้งานบ่อขยะได้อีกไม่น้อยกว่า 10 ปี สามารถลดการใช้ไฟฟ้าสาธารณะได้ตามสถิติโดยตั้งแต่ปี 2560 ไม่มีภาระต้องจ่ายค่ากระแสไฟฟ้าสาธารณะ สามารถจัดการข้อร้องเรียนร้องทุกข์ได้เกินร้อยละ 80 ของเรื่องที่มีการร้องเรียนร้องทุกข์ เบิกจ่ายงบประมาณได้ภายในปีงบประมาณร้อยละ 77.79 ป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกได้ตามเกณฑ์ โดยมีอัตราผู้ป่วยลดลงไม่น้อยกว่า ร้อยละ 20 ของค่ามัธยฐานย้อนหลัง 5 ปี (มีผู้ป่วยทั้งสิ้น 10 ราย คิดเป็น 29.55คน ต่อแสนประชากร) เป็นต้น

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้าน การเสริมสร้างความสันติสุขและความสมานฉันท์ ของเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ ได้แก่

ศูนย์บริการชุมชน DIC : (Drop In Center)

ด้วยในปัจจุบัน ปัญหาการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ ยังคงทวีความรุนแรงสูงขึ้นในประเทศไทย รวมทั้งในเขตเทศบาลและในจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยเฉพาะกลุ่มประชากรเป้าหมาย คือ ชายมีเพศสัมพันธ์กับชาย สาวประเภทสอง พนักงานบริการหญิง ผู้ใช้สารเสพติดด้วยวิธีฉีด และผู้ต้องขัง เป็นกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสในการแพร่เชื้อ HIV สูง จากข้อเท็จจริงที่ผ่านมาพบว่าประชากรกลุ่มเป้าหมาย เข้าไม่ถึงข้อมูลข่าวสารความรู้เรื่องโรคเอดส์และอุปกรณ์การป้องกันตัว การเข้าไม่ถึงสถานบริการของภาครัฐในการปรึกษาเพื่อตรวจหาเชื้อ HIV ทำให้ไม่รู้สถานการณ์การติดเชื้อของตนเอง และมีการแพร่เชื้อไปสู่ผู้อื่นโดยไม่รู้ตัว ด้วยการมีเพศสัมพันธ์แบบฉาบฉวย จากสาเหตุดังกล่าว มีหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้พยายามร่วมมือกันดำเนินการเพื่อหยุดยั้งปัญหา แต่เป็นการแยกการทำงานตามอำนาจหน้าที่ของตน ไม่ว่าจะเป็นการทำงานในชุมชน ซึ่งเป็นบทบาทของภาคประชาสังคม ตลอดจนการดำเนินงานของภาครัฐยังคงเป็นลักษณะตั้งรับมากกว่า ส่งผลให้เกิดช่องว่างในการบริการประชาชนโดยเฉพาะกลุ่มเปราะบางทางสังคมที่ต้องประสบกับปัญหาโรคติดต่อ

เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ เล็งเห็นถึงปัญหานี้ จึงได้พัฒนารูปแบบการเข้าถึงระบบบริการในการแก้ไขปัญหาเอดส์โดยมุ่งสู่การบรรลุเป้าหมายที่ว่า ไม่มีการติดเชื้อรายใหม่ ไม่มีการถูกรังเกียจกีดกัน และไม่มีผู้เสียชีวิต เน้นประชาชนกลุ่มเป้าหมายให้เข้าถึงกระบวนการบริการในการตรวจรักษา ที่ได้รับความสะดวก รวดเร็ว เป็นกันเอง เบ็ดเสร็จ ลดขั้นตอน ได้รับทั้งความรู้ มีอุปกรณ์การป้องกัน เชื่อมโยงให้เข้าสู่การตรวจหาเชื้อ HIV มีการคัดกรองโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และส่งต่อเข้าสู่กระบวนการรักษา โดยมีศูนย์บริการชุมชน DIC หรือ Drop in Center เป็นศูนย์ให้บริการระหว่างชุมชนและสถานบริการของรัฐในเขตเทศบาล โดยยกระดับคุณภาพงานบริการศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ แห่งที่ 1 ซอยน้ำทิพย์ เป็นศูนย์บริการที่ได้มาตรฐานในระดับสากลตามมาตรฐานของกระทรวงสาธารณสุข เน้นสร้างสรรค์สังคม ให้บทบาทสำคัญกับกลุ่มเพศทางเลือกให้ได้แสดงศักยภาพในการเป็นผู้นำด้านสังคม ซึ่งจะเปิดให้บริการทุกวันพฤหัสบดีของสัปดาห์ โดยเน้นการบริการให้คำปรึกษาอย่างเป็นกันเอง ด้วยความสะดวกรวดเร็ว รักษาความลับของผู้มารับบริการ และการตรวจเลือดวันเดียวทราบผล ตลอดจนกระบวนการ “การเข้าถึง-เข้าสู่บริการ-ตรวจหา-รักษา-คงอยู่ในระบบ” และเชื่อมต่อกับโรงพยาบาลกาฬสินธุ์ โดยที่ผู้มารับบริการไม่ต้องเดินทางไปที่โรงพยาบาลกาฬสินธุ์ ทั้งนี้ การจัดตั้งศูนย์บริการชุมชน DIC : (Drop In Center) มีวัตถุประสงค์สำคัญ ได้แก่

1) เพื่อส่งเสริมความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติตัวที่ดี และถูกต้องในการดูแลสุขภาพแบบองค์รวม (กาย จิต สังคม ปัญญา) การเข้าถึงสถานบริการสุขภาพ/ สาธารณสุขที่ได้มาตรฐาน สร้างความร่วมมือรับผิดชอบและความเป็นเจ้าของ ให้เกิดขึ้นกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในทุกระดับ

2) เพื่อส่งเสริมการจัดตั้งและสนับสนุนให้เกิดกลไกการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและกฎหมายแก่ประชากรกลุ่มหลัก รวมทั้งสร้างทัศนคติและเผยแพร่ความเป็นธรรมในสังคม ไม่มีการตีตราและเลือกปฏิบัติให้อยู่บนพื้นฐานการเคารพสิทธิมนุษยชน

3) ส่งเสริมการสร้างภาคภูมิใจ คุณค่าความเป็นมนุษย์ ทุกคนมีความมั่นคงในชีวิตและเข้าถึงสวัสดิการทางสังคมและบริการของรัฐที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมกันและทั่วถึง

ภาพกิจกรรมประชุมคณะกรรมการ
ศูนย์ DIC : Drop in Center

ศูนย์บริการชุมชน DIC : (Drop In Center) เป็นการริเริ่มโครงการใหม่ในเชิงระบบของหน่วยบริการสาธารณสุข จากกระบวนการเชิงตั้งรับเป็นกระบวนการเชิงรุก โดยมีภาคีเครือข่ายความร่วมมือเป็นหุ้นส่วนในการทำงาน เริ่มต้นจากการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือและนำไปสู่การปฏิบัติตามภาระหน้าที่ของแต่ละหุ้นส่วนความร่วมมือ ซึ่งมีเครือข่ายรวม 12 องค์กร ได้แก่ ชมรม Queen จังหวัดขอนแก่น ชมรม MSM เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ สภาเด็กและเยาวชนเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ ประธานชุมชนในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ ประธาน อสม.ในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ คลินิกเพื่อนใจวัยรุ่นโรงพยาบาลกาฬสินธุ์ คลินิกวัณโรคและโรคเอดส์โรงพยาบาลกาฬสินธุ์ เครือข่ายเอดส์อำเภอเมืองและอำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ วิทยาลัยเทคนิคกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์และสาธารณสุขจังหวัดกาฬสินธุ์ ได้ร่วมกันขับเคลื่อนงานจนประสบความสำเร็จในระดับประเทศ โดยใช้มาตรฐานการจัดรูปแบบกระบวนการดำเนินงานจากองค์กรอนามัยโลก ด้วยชุดบริการ RRTTR (Stop TB and AIDs through RRTTR (STAR) หรือเรียกเป็นภาษาทางการ คือ การดำเนินการตามหลักกระบวนการ “การเข้าถึง-เข้าสู่บริการ-ตรวจหา-รักษา-คงอยู่ในระบบ” โดยผู้รับบริการไม่ต้องไปโรงพยาบาล โดยศูนย์บริการชุมชน DIC มีกลยุทธ์การทำงาน คือ

1) การให้บริการทั้งเชิงรับและเชิงรุกที่เป็นเลิศ - ลงพื้นที่ในการขับเคลื่อนกิจกรรมร่วมกันทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้บริการเจาะเลือด ให้คำปรึกษา ให้ความรู้เฉพาะด้านเจาะเลือดทราบผลวันเดียว ในสถานที่ต่างๆ ในงานที่สำคัญของจังหวัดกาฬสินธุ์ เช่น จัดกิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้และประชาสัมพันธ์แจกถุงยางอนามัยกับวัยรุ่นในขบวนแห่ประเพณีวันสงกรานต์ ประเพณีวันลอยกระทง ประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษา เป็นต้น

2) กลยุทธ์ในการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย - ผู้ดูแลศูนย์และคณะทำงาน จะลงพื้นที่และสร้างแรงจูงใจให้กลุ่มเป้าหมายอยากที่จะรับบริการของศูนย์บริการฯ ในรูปแบบต่างๆ โดยคณะทำงานจะเป็นแกนนำ MSM จึงรู้แหล่งที่กลุ่มเป้าหมายนัดรวมกลุ่ม เช่น สถานศึกษา สถานเริงรมย์ ร้านนวดเพื่อสุขภาพ และอื่นๆ ที่แกนนำ MSM ได้นัดกลุ่มเป้าหมาย

หมายเหตุ : MSM คือ กลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย

การดำเนินงานภายใต้ศูนย์บริการชุมชน DIC : (Drop In Center) ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา พบว่าการดำเนินงานของศูนย์มีพัฒนาการขึ้นเรื่อยๆ ประชาชนในพื้นที่ที่มีความรู้ความเข้าใจ และให้การยอมรับในกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น ซึ่งพัฒนาการต่างๆ ที่กล่าวมาสะท้อนให้เห็นได้จาก

๑ มีการจัดตั้งชมรมแกนนำเพศทางเลือก ในการขับเคลื่อนให้เกิดกระบวนการทำงานอย่างเป็นรูปธรรม โดยใช้ชื่อชมรมว่า “ชมรม MSM เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์” ซึ่งจัดตั้งให้เป็นกลุ่มองค์กรเอกชนสาธารณประโยชน์ (องค์กรชุมชน) ที่รวมกลุ่มจัดตั้งขึ้นมาเพื่อดำเนินกิจกรรมให้ความรู้ การให้ข้อมูลข่าวสาร การช่วยเหลือและการรณรงค์เรื่องเอดส์ แก่ผู้สนใจ ไม่จำกัดเพศ วัย โดยเน้นกับสมาชิกกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย และสาวประเภทสอง เพื่อที่จะทำงานส่งเสริมสุขภาพทางเพศ การป้องกันการติดเชื้อ HIV และด้านสิทธิทางเพศในกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศในระดับเขตพื้นที่เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์

๑ มีการจัดให้บริการทั้งเชิงรับและเชิงรุกที่เป็นเลิศ โดยมีกลยุทธ์ที่สร้างสรรค์ และทำให้เกิดแรงจูงใจ ให้กลุ่มเป้าหมายอยากเข้าถึงบริการในรูปแบบต่างๆ จากผลการดำเนินงาน 1 ปี 11 เดือน กลุ่มเป้าหมายที่มารับบริการ และมาเข้าร่วมกิจกรรมฯ ทั้งหมด 450 ราย ยินยอมเจาะเลือด 232 ราย พบมีผลเลือดที่ผิดปกติ 13 ราย และขึ้นทะเบียนเข้าสู่กระบวนการรักษาตามระบบ ทั้ง 13 ราย

๑ ผู้ป่วยโรคเอดส์ในปี 2560-2561 ก่อนการจัดตั้งศูนย์บริการชุมชน DIC มีจำนวนผู้ป่วยทั้งสิ้น 629 ราย ผู้ป่วยโรคเอดส์ในปอด 521 ราย นอกปอด 106 ราย เป็นผู้ป่วยที่เดินทางเข้ามารักษาที่โรงพยาบาลกาฬสินธุ์เองทั้งหมด 629 ราย แต่หลังจากมีการจัดตั้งศูนย์ DIC : Drop In Center มีผู้ป่วยโรคเอดส์ในปี 2562-2563 ทั้งสิ้น 744 ราย เป็นผู้ป่วยโรคเอดส์ในปอด 605 ราย นอกปอด 132 ราย เป็นผู้ป่วยที่ได้จากการค้นหาเชิงรุกของ ศูนย์ DIC : Drop In Center จำนวนทั้งสิ้น 166 ราย มีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้น

๑ ผู้ป่วยโรคเอดส์ในปี 2560-2561 ก่อนการจัดตั้งศูนย์บริการชุมชน DIC มีจำนวนผู้ป่วยทั้งสิ้น 74 ราย เป็นผู้ป่วยที่เดินทางเข้ามารักษาที่โรงพยาบาลกาฬสินธุ์เองทั้งหมด 74 ราย แต่หลังจากมีการจัดตั้งศูนย์ DIC : Drop In Center มีผู้ป่วยเอดส์ ในปี 2562-2563 ทั้งสิ้น 118 ราย เป็นผู้ป่วยที่ได้จากการค้นหาเชิงรุกของศูนย์ DIC : Drop In Center จำนวนทั้งสิ้น 13 ราย

จากข้อมูลที่กล่าวมา เห็นได้ว่าศูนย์ DIC : Drop In Center เป็นนวัตกรรมที่แก้ไขปัญหาการเข้าถึงบริการของรัฐ และยังเป็นบริการสาธารณะที่สร้างความเท่าเทียมและความเสมอภาคทางเพศโดยใช้ต้นทุนในการดำเนินงานที่ต่ำ แต่ได้รับผลตอบแทนที่มีมูลค่าและคุณค่าที่สูง ภายใต้มาตรฐานที่เป็นสากลของการพัฒนาศูนย์บริการชุมชนที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำได้และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติทั้งในด้านการมีสุขภาพและชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี ความเท่าเทียมกันทางเพศ การสร้าง

ความสงบสุข ยุติธรรม อีกทั้งยังสามารถที่จะเป็นแบบอย่างหรือโมเดลให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ นำแนวทางนี้ไปปรับใช้โดยมีมาตรฐานของศูนย์บริการชุมชน (DIC : Drop in center) เป็นเกณฑ์ในการดำเนินงาน และมีภาคีเครือข่ายในการขับเคลื่อนงานร่วมกัน และที่สำคัญ ยังนำไปสู่การอยู่ร่วมกันของคนในพื้นที่อย่างสันติสุขและสมานฉันท์ ด้วยเหตุผลหลัก 3 ประการ คือ

(1) ก่อให้เกิดการยอมรับ ลดการแบ่งแยกทางเพศ ลดการบูลลี่ (Bully) รสนิยมทางเพศของคนบางกลุ่ม มีความเข้าใจร่วมกันมากขึ้น

(2) ผู้เข้ารับบริการจากศูนย์ฯ มีความสบายใจและสะดวกใจ ที่จะเข้ารับบริการต่างๆ เพราะศูนย์ฯ เน้นการรักษาความลับส่วนตัวของผู้รับบริการเป็นอย่างดี

(3) ผู้ติดเชื้อสามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นๆ ในชุมชนได้ดีขึ้น เพราะทั้งสองฝ่ายมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคต่างๆ มากขึ้น ว่าไม่ใช่โรคระบาดที่ติดเชื้อง่าย จึงไม่มีการรังเกียจกัน และสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างปกติ

ภาพกิจกรรมให้ความรู้นักศึกษาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ ,ให้คำปรึกษา และเจาะเลือด ณ วิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์

Ins 1132 ส่งต่อด้วยรัก พักภัยชีวิต

บริการการแพทย์ฉุกเฉิน เป็นบริการสาธารณะด้านการสาธารณสุขที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของเทศบาล ซึ่งร่วมมือกับหน่วยงานสังกัดกระทรวงสาธารณสุข แต่มีข้อจำกัดในการให้บริการที่หน่วยงานท้องถิ่นจะรับส่งผู้ป่วยให้กับสถานพยาบาลต่างๆ ของรัฐได้เฉพาะเป็นกรณีฉุกเฉินเท่านั้น ส่วนกรณีที่เป็นบริการด้านสาธารณสุขอื่นๆ การประสบกับภัยต่างๆ แต่ไม่ฉุกเฉิน รวมถึงการให้ความช่วยเหลือทั่วไปกับผู้ป่วยที่ยังเข้าไม่ถึงบริการของรัฐด้วยสาเหตุ ไม่มีเงิน ไม่มีคนดูแล ไม่มีเวลา ไม่มีความรู้ ไม่มีรถ ไม่มีอุปกรณ์ช่วยเหลือยังเป็นปัญหาใหญ่ของสังคมอยู่ในปัจจุบัน

เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ เห็นว่าปัญหาข้างต้นมีความสำคัญ เนื่องจากนำไปสู่การขาดโอกาสทางสังคมของประชาชนในพื้นที่ ในการเข้ารับบริการจากระบบสาธารณสุขขั้นพื้นฐานของภาครัฐ จึงได้พัฒนาคิดค้นงานบริการสาธารณะที่สามารถให้บริการกับประชาชนทั้งหมดด้วยบริการ 1132 ส่งต่อด้วยรัก พักภัยชีวิต ซึ่งเป็นการส่งต่อผู้ป่วยในภาวะฉุกเฉินตามบริการการแพทย์ฉุกเฉิน และส่งต่อผู้ป่วยที่ไม่ฉุกเฉินที่ประสบปัญหาอื่นๆ เพียงโทรหา “1132” ซึ่งเป็นการให้บริการ 24 ชั่วโมง มีวัตถุประสงค์สำคัญ ได้แก่

- 1) เพื่อให้บริการในสภาวะฉุกเฉินและไม่ฉุกเฉินกับประชาชนในท้องถิ่น
- 2) เพื่อลดความเหลื่อมล้ำการเข้าถึงบริการทางการแพทย์
- 3) เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปสถานพยาบาลและช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสให้มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น

ทั้งนี้ การดำเนินโครงการดังกล่าว มีกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบ ดังนี้

ขั้นเริ่มต้น – เทศบาลเริ่มจากการศึกษาปัญหาด้วยกระบวนการวิเคราะห์ตามหลัก 5 why 5 gen ซึ่งพบว่าปัญหาด้านสำคัญ คือ ไม่มีเงิน ไม่มีคน ไม่มีเวลา ไม่มีความรู้ ไม่มีรถ และไม่มีอุปกรณ์ช่วยเหลือ ในการรับส่งผู้ป่วยสภาวะไม่ฉุกเฉิน จากนั้นเทศบาลได้ศึกษาอำนาจหน้าที่ของเทศบาล เพื่อจัดตั้งศูนย์กู้ชีพ-กู้ภัยเทศบาล การสร้างทีมงาน ด้วยการทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ MOU กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ประกอบด้วยองค์กรภาครัฐ จิตอาสา และสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับศูนย์ประสานงานระดับจังหวัด หรือองค์กรอื่น การสร้างกระบวนการบริการที่เป็นมาตรฐานควบคุมโดยการนำมาตรฐานการให้บริการส่งต่อตามหลักกระทรวงสาธารณสุขกำหนดเป็นคู่มือการบริการส่งต่อผู้ป่วยในสภาวะไม่ฉุกเฉิน คู่มือ

การจัดการขยะติดเชื้อ การสร้างสิ่งแวดล้อม การปรับปรุงอาคารสถานที่ระบบสาธารณสุข โภคระบบการสื่อสาร ให้เหมาะสมต่อการดำเนินงาน เช่น เกิดระบบควบคุมความเสี่ยงในการสื่อสาร เป็นต้น

ขั้นตอนการวางแผน - เป็นการหาหรือแนวทางดำเนินงาน กำหนดขอบเขตการทำงาน การใช้ทรัพยากรการตรวจประเมินผล รวมถึงวางรูปแบบการติดต่อสื่อสาร การประเมินความพึงพอใจการรับส่งสภาวะไม่ฉุกเฉินด้วยใบสั่งงาน รวมถึงกำหนดโครงการที่จะทำต่อไปในอนาคต

ชั้นปฏิบัติงาน - ดำเนินการรับส่งผู้ป่วยโดยพิจารณาความผิดพลาดของการให้บริการและความรวดเร็วแม่นยำ การเข้าถึงบริการ การมีส่วนร่วมดำเนินงาน การให้บริการอย่างโปร่งใสตรวจสอบได้ การติดตามการทำงานและหาข้อบกพร่องในการทำงานด้วยการประชุมประจำเดือน เพื่อหาวิธีทำการแก้ไขปรับปรุงสำรวจความพึงพอใจจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงพยาบาลกาฬสินธุ์ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกาฬสินธุ์ รวมถึงประชาชนทั้ง 38 ชุมชน

ชั้นวิเคราะห์ประเมินผล - เป็นการนำข้อมูลการให้บริการมาทบทวนในเชิงสถิติ และเชิงคุณภาพ เพื่อวิเคราะห์หาจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรคในการพัฒนาด้วยการทำซ้ำ และขยายผลสู่การถ่ายทอดองค์ความรู้แก่หน่วยงานอื่นอย่างมีประสิทธิภาพ

การดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่า โครงการนี้ตอบโจทย์ปัญหาของคนเมืองในปัจจุบันและเป็นการลดช่องว่างของงานบริการการแพทย์ฉุกเฉินของกระทรวงสาธารณสุขในการให้บริการประชาชนให้เข้าถึงบริการของรัฐด้วยความเป็นธรรมทั่วถึงและเสมอภาค ลดภาระค่าใช้จ่ายของประชาชนลงได้และเป็นการลงทุนที่ใช้ต้นทุนที่ต่ำแต่ให้ผลตอบแทนที่มีมูลค่าและคุณค่าที่สูงเมื่อเทียบกับต้นทุนด้านงบประมาณที่ลงทุนทั้งสิ้น 1,088,000 บาท แต่สามารถลดค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลผู้ป่วยที่ต้องเข้ารับการรักษาพยาบาลที่โรงพยาบาลของรัฐได้ ซึ่งอัตราค่ารักษาพยาบาลเฉลี่ยต่อคนต่อคืนต้องใช้งบประมาณรักษาอยู่ที่ 4,088 บาทต่อคนต่อคืน เป็นแบบอย่างให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ นำไปต่อยอดให้การพัฒนาบริการของรัฐ โดยในปีงบประมาณ 2563 ที่ผ่านมา มีประชาชนหรือผู้รับบริการรวม 1,918 ราย/ปี (ประมาณ 1,918 คน X 4,088 บาท = 7,840,784) แบ่งเป็นผู้รับบริการการแพทย์ฉุกเฉิน 535 ราย ผู้รับบริการการแพทย์ไม่ฉุกเฉิน 128 ราย และผู้รับบริการอื่นทั่วไป 1,255 ราย โดยเฉลี่ย 160 ราย/เดือน ผู้รับบริการมีความพึงพอใจ ร้อยละ 83.60 ระหว่างรับส่งต่อ ไม่มีผู้เสียชีวิตระหว่างทาง

นอกจากนี้ สิ่งที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานในโครงการ ได้นำไปสู่การอยู่ร่วมกันของคนในพื้นที่อย่างสันติสุขและสมานฉันท์ ด้วยเหตุผลหลัก 3 ประการ คือ

- (1) ช่วยลดความไม่มี ของคนที่ขาดโอกาสทางสังคม หรือขาดทุนทรัพย์
- (2) หนุนเสริมการทำงานของมูลนิธิต่างๆ โดยไม่มีประเด็นผลประโยชน์มาเกี่ยวข้อง อีกทั้งยังลดความขัดแย้งกรณีเรื่องการแย่งผู้ป่วยของมูลนิธิต่างๆ
- (3) ลดความขัดแย้งกรณีเหตุฉุกเฉินหรือไม่ฉุกเฉิน ระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับประชาชน เมื่อประชาชนโทรหา 1169 ในเรื่องที่ 1169 ไม่สามารถให้บริการได้ 1169 จะส่งต่อเรื่องนั้นๆ ไปยัง 1132 เมื่อประเมินแล้วว่าอยู่ในวิสัยที่ 1132 มีศักยภาพที่จะดำเนินการ

นอกจากนี้ ในช่วงการระบาดของ Covid-19 บริการของ 1132 ยังช่วยให้ความชัดเจนในการรับส่งผู้ป่วยไปยังโรงพยาบาลหรือสถานที่กักตัว โดยไม่ให้ผู้ป่วยแหวะที่ไหน และตรงไปยังจุดหมาย เป็นไปตามมาตรการป้องกันโรคระบาดที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด

จากที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่าหากไม่มีโครงการนี้ ประชาชนในเขตเทศบาลและพื้นที่ใกล้เคียง อาจเข้าไม่ถึงบริการของรัฐและเกิดความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สิน ส่งผลกระทบต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน หากหน่วยงานของรัฐทิ้งเขาเหล่านั้นไว้ข้างหลัง จะเป็นการตอกย้ำความเหลื่อมล้ำในสังคมให้มากยิ่งขึ้น

